

THE TWELVE LINKS OF DEPENDENT ORIGINATION

MƯỜI HAI NHÂN DUYÊN

10. BECOMING — HỮU

Bhava

Based on the Suttas — Dựa trên Kinh điển

ENGLISH

1. What is becoming?

In dependent origination, becoming (Pāli: bhava) is the conditioned process through which a mode of existence and the actions connected with it are established. It is not a permanent self coming into existence. It is an ongoing process supported by clinging.

The English word 'becoming' emphasizes movement: the mind takes up a position, identity, or world of experience and continues to act within it. In the complete cycle of dependent origination, this process provides the condition for birth.

2. How does clinging condition becoming?

SN 12.2 and MN 9 state: With clinging as condition, becoming comes to be. What the mind repeatedly appropriates becomes a basis for intentions, choices, and actions. These actions maintain a particular way of being and prepare further results.

For example, when a person clings to the identity 'I must always be admired,' thoughts, speech, and behavior begin to serve that identity. The person is not merely holding an idea; a whole pattern of becoming is being formed.

3. Three kinds of becoming

Sensual becoming (kāma-bhava) is becoming within the realm of sensory experience, where the mind pursues sights, sounds, smells, tastes, touches, and ideas.

Form becoming (rūpa-bhava) is becoming connected with the refined realm of form, traditionally associated with meditative absorption in which form remains.

Formless becoming (arūpa-bhava) is becoming connected with the formless realm, traditionally associated with refined formless meditative attainments.

These are the three kinds named in SN 12.2 and MN 9. They show that becoming can occur in coarse or very refined modes of existence.

4. Becoming in daily experience

A simple way to recognize becoming is to observe how clinging organizes a world around an identity: 'the successful person,' 'the offended person,' 'the one who is always right,' or 'the one who must be loved.' Each identity selects what matters and shapes how one reacts.

This daily example helps us understand the mechanism, but it does not reduce becoming only to psychology. In the canonical sequence, becoming also belongs to the process that conditions future birth.

5. How does becoming condition birth?

The formula continues: With becoming as condition, birth comes to be. Once a field of becoming has been established and sustained, the corresponding birth can occur: aggregates appear and sense bases are acquired within a particular state of existence.

At an observable level, an identity is also repeatedly 'born' when its conditions come together. The admired person appears when praise is present; the offended person appears when criticism is received. This is an illustration of the pattern, not a replacement for the teaching on rebirth.

6. Becoming is conditioned and impermanent

Because becoming depends on clinging, it is not independent or permanent. When its supporting conditions change, the constructed identity and its world also change. Taking becoming as 'my true self' therefore brings insecurity and suffering.

MN 9 teaches that with the cessation of clinging comes the cessation of becoming. The path leading to its cessation is the Noble Eightfold Path.

7. Observing becoming in practice

Notice the moment when clinging begins to organize thoughts and actions around 'I am' or 'I must become.' Ask gently: What am I taking as mine? What identity is being formed? What actions are feeding it?

One need not suppress useful responsibilities or wholesome aspirations. The practice is to act wisely without turning a role, achievement, feeling, or meditative state into a fixed self. Seeing the process clearly loosens its momentum.

An example of the process

A person clings to the view 'I must always be right.' That clinging conditions the becoming of 'the person who knows best.' The person argues, rejects correction, and looks for confirming evidence. When a disagreement occurs, that identity is born again in the situation, bringing conflict and distress.

TIẾNG VIỆT

1. Hữu là gì?

Trong Duyên khởi, Hữu (Pāli: bhava) là tiến trình do duyên, qua đó một phương thức tồn tại cùng những hành động liên hệ với nó được hình thành. Hữu không phải là một bản ngã thường còn bất đầu hiện hữu. Đó là một tiến trình liên tục được Thủ nâng đỡ.

Từ 'becoming' trong tiếng Anh nhấn mạnh sự chuyển thành: tâm nắm lấy một lập trường, căn tính hoặc thể giới kinh nghiệm rồi tiếp tục hành động trong đó. Trong toàn bộ chu trình Duyên khởi, tiến trình này làm duyên cho Sinh.

2. Thủ làm duyên cho Hữu như thế nào?

Tương Ưng Bộ 12.2 và Trung Bộ 9 nói: Do Thủ làm duyên, Hữu sinh khởi. Điều mà tâm liên tục chiếm lấy trở thành nền tảng cho ý định, lựa chọn và hành động. Những hành động ấy duy trì một cách hiện hữu nhất định và chuẩn bị cho các kết quả tiếp theo.

Ví dụ, khi một người chấp vào căn tính 'Tôi phải luôn được ngưỡng mộ,' suy nghĩ, lời nói và hành vi bắt đầu phục vụ căn tính ấy. Người đó không chỉ giữ một ý tưởng; cả một tiến trình Hữu đang được hình thành.

3. Ba loại Hữu

Dục hữu (kāma-bhava) là Hữu trong phạm vi kinh nghiệm giác quan, nơi tâm theo đuổi hình sắc, âm thanh, mùi, vị, xúc chạm và các pháp thuộc tâm.

Sắc hữu (rūpa-bhava) là Hữu liên hệ với cảnh giới Sắc giới thanh tịnh hơn, theo truyền thống gắn với các tầng thiền định vẫn còn hình sắc.

Vô sắc hữu (arūpa-bhava) là Hữu liên hệ với cảnh giới Vô sắc, theo truyền thống gắn với các trạng thái thiền Vô sắc rất vi tế.

Đây là ba loại được nêu trong Tương Ưng Bộ 12.2 và Trung Bộ 9. Chúng cho thấy Hữu có thể diễn ra trong những phương thức tồn tại thô hoặc rất vi tế.

4. Hữu trong kinh nghiệm hằng ngày

Một cách đơn giản để nhận ra Hữu là quan sát cách Thủ tổ chức cả một thể giới quanh một căn tính: 'người thành công,' 'người bị xúc phạm,' 'người luôn đúng,' hoặc 'người phải được yêu thương.' Mỗi căn tính chọn điều gì là quan trọng và định hình cách ta phản ứng.

Ví dụ hằng ngày này giúp ta hiểu cơ chế, nhưng không thu hẹp Hữu chỉ còn là tâm lý. Trong chuỗi Kinh điển, Hữu cũng thuộc tiến trình làm duyên cho sự tái sinh trong tương lai.

5. Hữu làm duyên cho Sinh như thế nào?

Công thức tiếp tục: Do Hữu làm duyên, Sinh sinh khởi. Khi một phạm vi Hữu đã được thiết lập và duy trì, sự sinh tương ứng có thể xảy ra: các uẩn xuất hiện và các căn được thành tựu trong một trạng thái tồn tại nhất định.

Ở mức có thể quan sát, một căn tính cũng nhiều lần được 'sinh ra' khi đủ duyên. 'Người được ngưỡng mộ' xuất hiện khi có lời khen; 'người bị xúc phạm' xuất hiện khi nhận lời phê bình. Đây là minh họa cho cơ chế, không thay thế giáo lý về tái sinh.

6. Hữu do duyên sinh và vô thường

Vì Hữu tùy thuộc vào Thủ, nó không độc lập hay thường còn. Khi các duyên nâng đỡ thay đổi, căn tính được tạo dựng và thế giới của nó cũng thay đổi. Vì vậy, xem Hữu là 'bản ngã thật của tôi' sẽ đưa đến bất an và đau khổ.

Trung Bộ 9 dạy rằng khi Thủ diệt thì Hữu diệt. Con đường đưa đến sự đoạn diệt ấy là Bát Chánh Đạo.

7. Quán sát Hữu trong thực hành

Hãy nhận ra khoảnh khắc Thủ bắt đầu tổ chức suy nghĩ và hành động quanh 'Tôi là' hoặc 'Tôi phải trở thành.' Nhẹ nhàng tự hỏi: Tôi đang chấp điều gì là của tôi? Căn tính nào đang được tạo thành? Những hành động nào đang nuôi dưỡng nó?

Ta không cần đàn áp trách nhiệm hữu ích hay nguyện vọng lành mạnh. Thực hành là hành động sáng suốt mà không biến một vai trò, thành tựu, cảm thọ hoặc trạng thái thiền thành bản ngã cố định. Thấy rõ tiến trình này sẽ làm yếu đi đà vận hành của nó.

Một ví dụ về tiến trình

Một người chấp vào quan điểm 'Tôi phải luôn đúng.' Thủ ấy làm duyên cho Hữu của 'người hiểu biết hơn hết.' Người đó tranh luận, từ chối sửa sai và chỉ tìm bằng chứng xác nhận mình. Khi có bất đồng, căn tính ấy lại được sinh ra trong hoàn cảnh đó, đưa đến xung đột và khổ tâm.

SCRIPTURAL SOURCES — NGUỒN KINH ĐIỂN

1. SN 12.2, Analysis of Dependent Origination - three kinds of becoming and the sequence from clinging to becoming to birth - https://www.dhammatalks.org/suttas/SN/SN12_2.html
2. MN 9, Right View - becoming, its origin in clinging, its cessation, and the Noble Eightfold Path - <https://www.dhammatalks.org/suttas/MN/MN9.html>